Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878 — Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 — TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 151. — ŠTEV. 151. — NEW YORK, FRIDAY, JUNE 28, 1929. — PETEK, 28. JUNIJA 1929. — VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

PETNAJSTA OBLETNICA UMORA V SARAJEVU

JUGOSLAVIJA PROSLAVLJA SPOMIN NA ATENTAT PRED PETNAJSTIMI LETI

Pri grobnici morilcev Princípa in Cabrinoviča se bo vršila svečana služba božja. — Bosanci nameravajo postaviti obema krasen spomenik. — Tudi tam, kjer sto bila ustreljena nadvojvoda in njegova žena, bo čitana maša.

SARAJEVO, Jugoslavija, 17. junija. — Jutri bo poteklo petnajst let izza dne, ko se je pripeljal avstrijski prestolonoslednik Franc Ferdinand s svojo soprogo v Sarajevo ter postal žrtev atentata.

Atentat je imel usodepolno posledico — svetovno vojno.

Atentat je bil zasnovan v Srbiji, izvršila sta ga pa bosanska študenta Gavrilo Princip in Nedeljko Cabrinovič.

Oba atentatorja in večino njunih sokrivcev so prijeli takoj po završenem krvavem dejanju.

Poslani so bili v neko nižje avstrijsko ječo, kjer so tekom svetovne vojne večinoma vsi od jetike pomrli.

Značilno je, do baje nista niti Princip niti Cabrinovič do svoje smrti izvedela, kakšne posledice je imelo nujno dejanje.

Po vojni so prepeljali zemeljske ostanke zarotnikov v domovino ter jih spravili v posebni grobnici.

Vlada dosedaj še ni dovolila, da bi bil vklesan v grobnico kak pomemben napis.

Jutri se bo vršila na tem mestu svečana služba božja.

Po vsej Bosni se vrši agitacija, naj se postavi morilcem spomenik, češ, da je atentat dovedel do ustanovljena Jugoslavije.

Božja služba bo tudi v bližini mostu, kjer sta bila nadvojvoda in njegova žena usmrčena.

FRANCOZI SE BRANIJO PLAČATI DOLG

Predno bodo francoski poslanci odobrili pogodbo glede vrnitve dolga Angliji in Združenim državam, bo steklo še dosti Seine v morje.

PARIZ, Francija, 27. junija. — Politični krogi so mnenja, da bo imela Poincarejeva vlada precej dela in opravka, predno bo napotila francosko poslansko zbornico, da odobri zadolžne pogodbe z Zdr. državami in Anglijo. Politični izvedenci pa so mnenja, da bo vlada slednjič vendarle le zmagala ter dobila potrebno privoljenje.

Če bo izšel Poincare kot zmagalec iz te borbe in te preizkušnje sile, se bo zgodilo to le z malenkostno večino.

Političini opazovalci temelje to svoje mnenje na dejstvu, da je dobila vlada pri zadnjem glasovanju le neznatno večino.

NAVIDEZNO DOBER IZGOVOR SE NI OBNESEL

KANSAS CITY, Kansas, 27. jun. V tukajšnje mesto je privozil včeraj zjutraj z navečjo naglico farmar Percy Smith. Velik truk je imel nabasan s samimi prašiči.

Policist ga je aretiral ter javil sodniku, da je vozil z naglico najmanj petinštirideset milj na pro.

— Res je, — je odvrnil farmar, — živali so se mi smilile. Ker so bile tako natlačene v truku, sem jih hotel nekoliko prezračiti.

— Petindvajset dolarjev globe — je razsodil sodnik. — Ko pa boš hotel drugič na truku prašiče zračiti pa električno veternico kupi.

PREJŠNJI KAJZER SE ZAMORE VRNITI DOMOV

Postava, ki je prepovedovala njegov povratek, je ukinjena. — Če se bo "izgnanec" poslužil prilike, zaenkrat še ni znano.

BERLIN, Nemčija, 27. junija. — Če se hoče bivši kajzer Viljem vrniti v Nemčijo, se lahko vrne. Nemci mu ne bodo branili in menda tudi zavezniki ne.

Rajhstag je danes po dolgi debati zavrnil predlog glede podaljšanja postave za zaščito republike.

Veljavnost te postave, ki je nemškemu kajzerju branila povratek v Nemčijo, ugasne dne 22. julija.

Rojalisti in nacijonalisti so z navdušenim ploskanjem pozdravili to odredbo.

Če se bo bivši kajzer poslužil prilike, ki se mu nudi, ali ne, se zaenkrat še ni dalo dognati.

Toda kot rečeno, državni zbor je odstranil poglavitno oviro njegovega povratka.

HOOVER PROTI NEZAPOSLENJU

Predsednik Hoover je povedal železničarjem, da bo sklical konferenco, kakorhitro bodo rešene druge zadeve.

WASHINGTON, D. C., 27. jun. — Predsednik Hoover bo sklical konferenco, koje namen se bo pečati z odpravo nezaposlenosti, kakorhitro bo dobil vse podatke, koliko ljudi v deželi je brez dela.

Predsednik Delavske Federacije v državi Iowi je dobil pismo od predsednika Hooverja, v katerem je bilo rečeno:

—Mislim, da bi bilo skrajno zaželjivo, da se dožene, koliko nezaposlenih je v deželi. Upam, da se bom lahko lotil te zadeve, kakorhitro bodo rešeni najbolj nujni problemi administracije.

Predsednik Delavske Federacije v Iowi je pisal predsedniku ter navedel v pismu resolucijo, sprejeto na letni konvenciji Državne Federacije.

Resolucija poziva predsednika, naj skliče konferenco vseh onih, ki dobro poznajo potrebe delavstva, posebno pa železničarjev.

Nezaposlenost je v glavnem posledica mašinsge dobe, ki nadomešča delavce s stroji.

MIKADO JE PODPISAL POGODBO

Dosedaj je petnajst glavnih sil odobrilo Kelloggovo pogodbo, koje namen je preprečiti bodoče vojne.

TOKIO, Japonsko, 27. junija. — Japonski cesar je danes podpisal Kelloggovo protivojno pogodbo. S tem je pogodbo odobrila petnajsta sila izmed onih, ki so jo prvotno podpisale.

Kakorhitro bodo tozadevne listine dospele v Washington, bo postala pogodba pravomočna.

Japonski državni svet je pripomnil, da pogodba ni podpisana v imenu japonskega naroda, pač pa le v imenu cesarja, ki ima edini pravico podpisovati take dokumente.

NESREČA PRI LINDBERGHOVEM SPREJEMU

INDIANAPOLIS, Ind., 27. junija. Pri sprejemu polkovnika Charlesa Lindbergha in njegove žene se je pripetila včeraj zvečer velika nesreča. Predsednik Indianapolis letalnega kluba in član sprejemnega komiteja, James A. Perry, star 34 let, se je smrtno ponesrečil. Kancelirani so bili vsi načrti za banket in druge slaviosti.

Lindbergh in njegova žena sta od letela odtukaj v Columbus.

ŠVEDSKI AVIJATIKI BODO ŠE ENKRAT POSKUSILI SREČO

REYKIAXIK, Islandija, 24. jun. Kapitan Albin Ahrenberg in njegova dva tovariša so obnovili danes svoj dolgo zavlečeni polet v Ameriko, ko so se dvignili iz Ivigtuda, Islandija, v hidroplanu "Sverige" da odlete proti Združenim državam.

FRANCOSKI LETALCI IN STOWAWAY

Na sliki vidite tri francoske zrakoplovce, ki so poleteli z aeroplanom "Yellow Bird" iz Amerike na Špansko. Spodaj v krogu je mladi Shreiber, ki se jim je skril v zrakoplov.

OBSOJENKE NIHČE NE POMILUJE

Sosedje Mrs. Viau v Quebecu, ki je zastrupila svojega moža, nočejo, da bi bila pomiloščena.

MONTREAL, Que., 27. junija. — Mrs. Mary Viau. ki je obsojena na smrt na vešalih, ter bo usmrčena dne 23. avgusta, ker je zastrupila svojega moža, je včeraj izvedela, da nima niti enega prijatelja v majhnem kraju Gatineau, kjer se je umor završil.

Ž njo simpatizira le njenih sedem majhnih otrok.

Misel na nedolžne otročiče jo je napotila, da je pričela jokati.

Njen odvetnik ji je povedal, da ni niti en človek podpisal prošnje za pomiloščenje. Prošnja je krožila v njenem domačem okraju več tednov.

Morilka je stara 43 let. Tekom procesa je priznala, da je zastrupila svojega moža, da bi se lahko poročila s svojim ljubimcem, ki je dest let mlajši od nje. Tudi njen ljubimec je obsojen na smrt, a ni prosil milosti.

Viau se je vrnil januarja z nekega potovanja, ko mu je namešala žena strupa v juho. Zdravniki so dognali, da je strupa dovolj za zastruplenje dvajsetih oseb.

Strup ji je preskrbel njen ljubimec.

VELIK POŽAR V PUŠČAVSKEM MESTU

RANDSBURG, Cal., 27. junija. — Požar, zaneten s cigareto v kupu odpadkov, je povzročil za pol milijona dolarjev škode v tukajšnjem majhnem puščavskem rudarskem mestu. Ogenj je uničil dvaindvajset poslopij na glavni ulici.

LEGIJA TUJCEV PREGANJA MAROČANE

RABAB, Maroko, 27. junija. — Francoska legija tujcev je danes nadaljevala s svojim pohodom proti gorskim vstašem ter naletela na par trupel vojakov in častnikov, ki so padli v prejšnjih bojih.

Vstaši so jim prerezali vratove, ko so bili še živi. Tovariši so jih pokopali z vojaškimi častmi.

ZBOROVANJE MOKRAČEV

Na Danskem se vrši značilno zborovanje na katerem so zastopani mokrači vsega sveta. Navzoča sta tudi dva ameriška delegata.

KODANJ, Danska, 27. junija. — Tukaj so se zbrali iz celega sveta zastopniki nasprotnikov prohibicije in otvorili mednarodni protiprohibicijski kongres.

Nekako tristo delegatov je navzočih ter zastopajo osemnajst narodov.

Voditelji kongresa so izjavili, da mora po njih mnenju vsak moški ali ženska sama določiti, kaj naj pije. Delegati bodo skušali razširiti to politiko med vse narode.

Generalni tajnik kongresa, princ Meshcersky, je rekel, da upa dobiti kongres podporo vseh vinskih trgovcev in pivovarnarjev.

Izjavil je: — Po vsem svetu imamo agente, ki nabirajo materijal proti prohibiciji. Nekoč so suhači skušali zainteresirati Ligo narodov za svoje nazore, a mi smo takoj ustavili njihove napore.

— Mi ne zagovarjamo pijanosti, pač pa le princip, da ima vsako človeško bitje pravico določiti, kaj naj pije in koliko naj pije.

Združene države zastopata le dva delegata, eden iz New Yorka in neka ženska iz Chicage, koje ime ni bilo objavljeno.

D'ANNUNZIO UPA. DA SE BO POMLADIL

TURIN, Italija, 27. junija. — Gabriele D'Annunzio, znani italijanski pesnik. je prepričan da se bo pomladil, ker se je dal operirati na slepiču. Tekom operacije je bil pri zavesti in je celo zložil kratko pesmico.

Zdravniki so mu ukazali, naj bo par dni popolnoma miren.

VELIKANSKI POŽAR V STOCKHOLMU

STOCKHOLM, Švedska, 27. jun. Pri največjem požaru, kar jih pomni to mesto, je bilo poškodovanih sedemnajst ognjegacev. Povzročena škoda na lstnini znaša več kot en milijon dolarjev.

Požar je bil pogašen šele po štiriindvajsetih urah. Pričela je goreti papirnica, ki je bila last švedskega litografičnega trusta.

WORK ŠE NIMA NAMESTNIKA

V Beli Hiši so zanikali, da je predsednik že izbral naslednika na mesto načelnika republikanskega komiteja.

WASHINGTON, D. C., 27. junija. Predsednik Hoover se še ni aktivno pobrigal, koga naj izbere za naslednika dr. H. Worka, ki je odstopil kot načelnik republikanskega narodnostnega komiteja.

To so izjavili danes v Beli hiši, ko so zanikali splošno razširjena poročila, ki so baje brez vsake podlaage.

Predsednik Hoover se še ni odločil glede prihodnjega republikanskega narodnega načelnika.

Svojega sklepa ne bo objavil pred koncem poletja ali pričetkom jeseni.

ZAKAJ SO ŽENSKE RAZŽALJENE

Devetnajstletna Maxime Maye je dala v New Yorku aretirati Harolda Martina, ker ji je rekel, da ima najlepše noge na vsem svetu. Stem jo je baje razžalil.

V nočnem sodišču je bila lepa Maxime še vedno jezna nanj. Polagoma se ji je pričelo daniti v glavi.

Martin je rekel, da mora skrbeti za svojo staro mater in da bi izgubil službo, če bi bil zaprt, nakar mu je lepa Maxime odpustila.

Nočni sodnik ga je oprostil.

ČEHOSLOVAŠKI TIHTOTAPCI ŽGANJA

PRAGA, Čehoslovaška, 27. junija. — Med voditelji mednarodne tihotapske tolpe se je unel prepir, ki je spravil zadevo pred sodišče.

Venčeslav Straka je načelnik bogatega podjetja, v katero je investiral vse premoženje ter pravi. da niso njegovi tovariši delili ž njim dobičkov, ki jih je donašalo tihotapstvo z žganjem v Združene države. Žganje so vtihotapljali s parnikom "Bremen".

Proces je razkril, da so v to zadevo zapleteni bogati in vplivni državljani.

BIVŠI MENIH VOJSKOVODJA RESIGNIRAL

Bivši menih, ki je postal armadni general, bo zapustil poveljstvo v armadi. — Kritizirali so ga radi maroške vojne.

TAZA, Maroko, 27. junija. — General Freydenberg, sijajen francoski vojak, ki je zapustil samostan ter odšel v vojašnico, ko je bil star nekako štirideset let, je izdal včeraj dnevno povelje vojakom in častnikom svojega poveljstva v Meknes okraju ter rekel, da jih bo zapustil ter se vrnil v Francijo.

Pogumni, rdečelasi general, ki si je pridobil na bojnem polju vse svoje čine, od korporala pa do generala, je načeloval ozemlju, v katerem so bili Francozi napadeni iz zasede dne 10. junija in kjer je bila postojanka Ait Jabub oblegana od vstaških domačinov iz Atlas pogorja.

Armadni krogi domnevajo, da je bil odpoklican radi interpelacij v poslanski zbornici, ki so napadale maroško politiko.

General Freydenberg je bil eden najbolj uspešnih med vsemi francoskimi poveljniki, kar se jih je pečalo s težavnimi vojaškimi problemi v Maroku. V bojih s Tuaregi je bil povišan od korporala do kapitana.

Stopil je v svetovno vojno kot polkovnik in potem, ko se je udeležil skoro vseh bitk na zapadni fronti, je prišel iz vojne še vedno le polkovnik.

Vrnil se je v Maroko in tah ga je čakala boljša usoda. Udeležil se je več bitk proti Abdel Krimu, in francoska vlada ga je imenovala brigadnim generalom.

POROKA V ZRAKU

PLEASANTVILLE, N. J., 27. jun. Pilot Wolfimburger se je poročil danes z Miss Olgo Imperatoro. Poroka se je vršila v zraku. Tekom cerimonije so v aeroplanu igrali na gramofonu poročno koračnico.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din. 500	.....	$ 9.30	Lir 100	.....	$ 5.75
" 1,000	.....	$ 18.40	" 200	.....	$11.30
" 2,500	.....	$ 45.75	" 300	.....	$16.80
" 5,000	.....	$ 90.50	" 500	.....	$27.40
" 10,000	.....	$180.00	" 1000	.....	$54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim svesam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do $30.— 60c; za $50 — $1; za $100 — $2; za $200 — $4; za $300 — $6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Telephone: Barclay 0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhatan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.00	Za New York za celo leto $7.00
Za pol leta $3.00	Za pol leta $3.50
Za četrt leta $1.50	Za inozemstvo za celo leto $7.00
	Za pol leta $3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

MACDONALDOV OBISK

Zaenkrat ne more še nihče zagotovo reči, kdaj bo posetil angleški ministrski predsednik MacDonald Združene države, najbrž bo pa v Washingtonu enkrat pred mesecem oktobrom, še pred začetkom prave politične sezone, kajti če ne, bi si dobro informirana Ameriška Delavska Federacija ne prizadevala toliko, da ga pridobi na svojo stran in ga proglasi kot svojega gosta.

V splošnem je stranskega pomena, če izvršilni odbor Ameriške Delavske Federacije povabi k sebi MacDonalda ter mu priredi bogato pojedino.

Bolj zanimivo je dognati, zakaj Green, Woll, Morrison in drugi obsipajo angleškega ministrskega predsednika s takimi ljubeznjivostmi, ko jim je vendar ta politični zastopnik angleškega delavskega gibanja v duševnem oziru popolnoma tuj.

Ne vabijo ga zato, da bi preživel v njihovem krogu par veselih uric, pač pa zato, ker ga hočejo nekako nevtralizirati in mu preprečiti, da ne bi pozval ameriških delavcev, naj ponsnemajo svoje angleške tovariše in naj vzamejo vladne vajeti v svoje roke.

Preprečiti hočejo, da bi MacDonald ne nastopil na kakem delavske zborovanju ter začel pozivati delavce, naj se vsi strnejo v delavsko stranko, ki bo prej ali slej odločevala pri volitvah.

Polegtega pa brez dvoma še nekaj drugega nameravajo.

Voditelji Ameriške Delavske Federacije prav dobro vedo, da je ameriški delavec površen in v političnih rečeh še novinec.

MacDonalda smatra za velikega junaka, zmago angleškega delavstva pa za prvovrsten dogodek.

Potemtakem je umljivo, da skušajo Green, Woll in tovariši izzvati v javnosti vtis, da so istovetni z MacDonaldom in angleškim delavskim gibanjem.

— Mi in MacDonald smo eno, — bi radi rekli ameriškim delavcem. — Kaj ni pri nas v gosteh? Ali se nismo medsebojno obdajali z zatrdili prijateljstva? Res so v Združenih državah nekoliko drugačne razmere kakor so v Angliji, zato se pa moramo tudi tukaj posluževati drugačne taktike in drugačnih metod bojevanja. V splošnem pa popolnoma soglašamo, zasledujemo iste cilje in se borimo za iste interese.

Tako bi radi govorili, toda MacDonald je vse drugačne vrste mož kakor so oni.

Le oglejmo si njegovo prizadevanje za ohranitev miru in za resnično razoroženje.

MacDonald ve, da se ne more misliti na resnično razoroženje, če se vrše posvetovanja samo med kapitalističnimi in imperijalističnimi državniki.

Pri teh pogajanjih mora biti zastopana tudi sovjetska Rusija in vsledtega bo ena njegovih prvih zahtev, naj obnovi Anglija z Rusijo diplomatske odnošaje.

Hooverjeva administracije je storila nekaj podobnega. Ameriški finančni izvedenec Charles Dewey je bil poslan v Moskvo. Pa kaj se je zgodilo? Eden prvih se je oglasil Mathew Woll ter pričel tarnati, da nas skušajo spraviti v zveze, katerih si prav nič ne želimo.

Slehernemu je jasno, da MacDonaldova vlada ne bo vsega dosegla, kar ima na programu.

Če pa dokaže, da je imela resno voljo izboljšati delavski položaj ter se boriti za ta cilj z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago bo že samo s tem storila za stvar delavcev neizmerno dosti.

ALBANSKI KRALJ RESNO BOLAN

DUNAJ, Avstrija, 27. junija. — Tukajšnje časopisje je dobilo poročila, da je albanski kralj Zogu resno bolel. Baje ima unetje sapnika. Iz Rima sta odpotovala v Skader dva špecijalista.

Albanski kralj je pokadil vsak dan 150 cigaret.

Novice iz Slovenije.

Aretacije Jakopinovih tovarišev.

Orožniške postaje okoli Krškega in po drugih krajih Dolenjske marljivo in z navečjo natančnostjo pcizveduejo po vseh Jakopinovih zločinih, zasledujejo pa obenem tudi dva Jakopinova pojdaša, ki sta razbojnika podpirala in ga povsod pred nevarnostjo krila. Sodelovala sta tudi pri nekaterih vlomih in tatvinah. Kakor zatrjujejo, sa bila ta dva pajdaša, ki sta iz krške okolice, že prijeta. Te vesti pa v Ljubljani še ne potrjujejo.

Jakopin je v zaporih deželnega sodišča popolnoma miren in apatičen. Po jetnišnici se sedaj vrše živahni pomenki o činih in dejanjih Naceta Jakopina, ki ga zlikovci sma trajo za drznega tolovaja, toda ne preveč prebrisanega.

14. junija so orožniki z Litije pripeljali v Ljubljano posestnika in očeta šestih otrok Janeza Vrhovška iz Sv. Križa pri Litiji.

Osumljen je, da je sodeloval pri Jakopinovih vlomih in tatvinah. Vrhovšek je bil odveden v zapore deželnega sodišča.

Sam izjavlja, da ni nikdar pomagal Jakopinu in ni pri nobenem vlomu odnosno ropu sodeloval, priznal pa je, da Jakopina dobro pozna in da je Jakopin pri njem enkrat prenočeval.

Kdaj odpeljejo Jakopina v Novo mesto, še ni gotovo.

Sin ustrelil mačeho.

14. junija okoli 8.30 so stanovalci Karlovske ceste in ob Iżanski cesti začudeno gledali, kako sta dva orožnikai z Iga vodila vklenjenega krepkega kmečkega mladeniča. Kmalu nato so v Ljubljano došli iżanski kmetje pripovedovali o žalostni družinski tragediji, ki se je odigrala 13. junija okoli 20.30 pri posestniku Podržaju na Igu št. 12. Sin je ustrelil svojo mačeho.

Mesarski pomočnik, 24-letni Anton Podržaj, ki je bil do zadnjega zaposlen kot mesar v Sarajevu je prišel 12. junija domov na Ig. V Podržajevi družini vlada že več let velika razprtija. Posestnik Anton Podržaj, oče ofnenjenega mesarskega pomočnika, se je pred leti oženil v drugič z mlado, 36-letno Ano. Nasprotja med otroci iz prvega zakona in njo izvirajo zlasti od onega časa, ko je oče izročil lepo posestvo svoji ženi, ki mu je na roke izplačala še 15,000 Din. Otroci iz prvega zakona so se čutili napram mačehi kot tujci ter so že dolgo domnevali, da jih bo na deležih prikrajšala.

Anton Podržaj je prispel iz Sarajeva domov na Ig. Že prvi večer je prišlo po noči v družinski sobi do škandala, ker je Anton začel pijan streljatii z revolverja. Oddal je v strop dva strela. Drugi dan je mladi Tone odšel z doma z izgovorom, da gre v Žire k svojemu bratu. Zvečer pa se je vrnil. Bilo je že mračno, ko se je bližal domačemu hlevu. Tam stoječega polbrata, 11-letnega Ivana je vprašal:

— Ali je mama domov?

Na pritrdilni odgovor je vstopil v vežo ter šel v kuhinjo, kjer je mačeha Ana ravno pripravljala večerjo. Kratko in sonorno je vprašal:

— Ali je večerja že kuhana?

— Še ne! — je bil mačehin odgovor, ki se je nato ozrla iz kuhinje skozi okno. V tem usodnem trenutku je Anton segel v hlačni žep ter potegnil iz njega vojaški samokres.

— Zdaj-le, ali nikoli! — je rekel ter nameril samokres na mačeho. Sprožil je in projektil iz samokresa je zadel mlado gospodinjo v levo lice. Krogla je izstopila zadaj na temenu. Žena se je z obupnim vzklikom: — Joj meni! Ubil me je! — zgrudila na tla ter obležala mrtva na ognjišču.

Takoj, ko je oddal smrtonosni strel, je Anton Podržaj pobegnil iz veže ter odšel naravnost na orožniško postajo, kjer je orožnikom oddal morilno orožje ter priznal zločin.

Orožniki so odredili, da so truplo pokojne Ane Podržaj, ki je bila na glasu kot marljiva gospodinja, pokrili in pustili na mestu do prihoda sodne komisije.

Sodna komisija, obstoječa iz preiskovalnega sodnika dr. Kravine in dveh zdravnikov, se je dopoldne odpeljala na Ig, da izvede obdukcijo. Morilca so prepeljali v zapore ljubljanskega sodišča.

Polkovnik Prašnikar umrl.

14. junija je izdihnil v Novem mestu v 84. letu starosti polkovnik v pokoju Matej Prašnikar. Pokojnik je služboval nad 40 let pri bivšem pešpolku ter je bil kot tak znan po vsej Sloveniji. Nešteto slovenskih vojakov in častnikov, ki so služili pod njim, se ga spominja kot zavednega Slovenca, ki je bil radi svojega nacijonalnega prepričanja osovražen pri svojih predstojnikih.

Kakor znano, se je polkovnikar Prašnikar udeležil vojne v Italiji ter aneksijske vojne v Bosni in Hercegovini. V Andrejkovi knjigi "Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini" je popisan njegov junaški čin, ko je rešil iz najhujšega ognja svojega tovariša poročnika Černeta.

V času svetovne vojne je služil polkovnik Prašnikar kot mestni poveljnik na Češkem.

Polkovnik Prašnikar je bil eden cnih redkih mestnih poveljnikov na Češkem, ki so obdržali svoja meta tudi po prevratu. Z vodilnimi češkimi politiki je pokojnik korespondiral do zadnjega časa.

Sin napadel očeta.

11. junija se je napotil 31-letni Ivan Robše iz Jurke vasi št. 29 na dom svojega očeta Franceta v Malinah. Pot ga je vodila mimo očetovega vinograda, kjer je zagledal svojega starejšega brata Franca, zaposlenega pri škropljenju trt. Brat, ki stanuje pri očetu, ga je povabil, naj se spočije od dolge poti ter mu je ponudil tudi vina. Preden se je Ivan poslovil od svojega brata, se je še informiral, če sta oče in mati doma. Zvedel je, da je doma le mati, oče pa da pase živino na travniku, oddaljenem četrt ure od hiše.

Ko je stopil Ivan v Malinah čez domači prag, je pričel očitati materi, da mu oče noče izplačati dote. Mati je po kratkem prevdarku odšlal z hiše, ter ga pustila samega. Ivan je razbil dve omari, v katerih pa ni našel drugega kakor več kilogramov koruzne moke, masti in svinjskega mesa. Vzel je nahrbtnik in stlačil vanj provijant. Iz hiše je zavil na travnik, kjer je pasel oče.

Prišedši na pašo, ni očeta niti pozdravil, temveč je začel odganjati junce. Oče ni pustil, da bi mu sin odpeljal junce. Med grožnjami: "Če mi ne pustiš juncev, te ubijem! Kaj je meni, če sem zaprt kakih 6 tednov, tebe pa bodo nesli jutri na Brezo (pokopališče v Malinah)!" je vrgel sin svojega 60. letnega očeta na tla in ga pričel neusmiljeno obdelovati s pestmi. Ko se je oče končno dvignil, je zagrabil v obrambo kol, toda sin mu ga je izvil ter pričel ž njim pretepavati očeta. Prizadejal mu je okoli 40 udarcev s kolom, tako da je oče obležal poln krvavih potplutb in ran.

Sin je po svojem divjaškem činu odgnal junce proti očetovemu domu, da bi jih zvezal v verigo, preden jih odvede s seboj. Oče se je s trudom privlekel za njim, da bi rešil živino. Sin je pretepel s kolom tudi svojo mater in odgnal junce.

Junce je prignal v Prapreče in jih prodal posestniku Foršku za 5625 Din. Izkupiček je izročil Robše svoji ženi Mariji s pripombo, da je denar prejel kot doto od svojega brata Franceta.

Oče, ki se je pripeljal v Novo mesto iskat zdravniške pomoči, je vse ovadil orožniški postaji.

Orožniški podnarednik Gregorinčič se je še z enim orožnikom takoj napotil v Jurko vas, aretiral divjaškega sina, odvzel mu izkupiček, zasegel pri kupcu kradene vele ter vse skupaj privedel in predal v nadaljno postopanje tamkajšnjemu okrožnemu sodišču. Vole je seveda dobil stari Robše nazaj, sina Ivana pa so zaprli.

Tragična smrt mladega dekleta.

Na Lokah pri Zagorju se je med prebivalstvom hitro raznesla žalostna vest, da je županova hčerka Pepca utonila. 20-letna hčerka aržiškega župana Cencilja je šla popoldan na polje nabirat krmo za prašiče. Ker se do mraka ni vrnila, je domače vznemirjalo, da so jo šli iskat na polje. Ko so prišli blizu Ašičevega mlina, so opazili, da leži nesrečno dekle v plitvem potoku Medije. Ker je bilo dekle božjastno, sklepajo, da je v božjastnem krču padlo v potok in utonilo. Tragična smrt mirnega in pridnega dekleta je globoko ganila vso vas. Vsi obžalujejo stariše, ki so izgubili ljubljeno hčerko, ki je vzorno vodila gospodarstvo in bila ljubljenka vseh domačih.

ADVERTISE in GLAS NARODA

za žensko koje čas je DRAGOCEN

ŽENSKE so nakupni agenti družine, in varčna ženska je ona, ki dobi največ za svoj denar. Poznavajoč vrednosti, čas visoko ceni ter se poslužuje električnih služabnikov, da vrše zanjo težko delo bolj ceno kot bi ga sama.

Kaj naj kupi varčna gospodinja, da bo dobila v zameno tako vrednost kot so električne udobnosti. Električne priprave

napravijo delo lažje, prijetnejše, dajo ceneje, dodajo k lepoti doma, pospešujejo zdravje in udobnost ter paščajo dragocen čas v druge svrhe.

Ženo, ki ima električne služabnike, občudujejo njene prijateljice. "Naravnost čudovita je," pravijo in se ne morejo načuditi, kako vse to stori.

The New York Edison Company
Brooklyn Edison Company, Inc.
The United Electric Light and Power Company
New York and Queens Electric Light and Power Company
The Yonkers Electric Light and Power Company

Ne segrejte preveč svoje kuhinje. Vroče kosilu kuhajte na električnim Oven Cookeru. Insuliran, da drži vročino. Kuha s hitro ali pridržano vročino.
Cene od $8.95 naprej.

Dopisi.

S pota.

V zadnjem dopisu sem pisal, da je Mrs. Jakše z Eveleth, Minn., srečno prestala operacijo v St. Marks bolnišnici. Par dni nato pa srečam njenega moža vsega objokanega, ki mi pove, da je dne 24. junija zavedno zaspala.

Soprogu in vsem sorodnikom izrekam svoje iskreno sožalje.

Matija Pogorelc.

Barberton, Ohio.

Minula je zima, minula pomlad, že smo v vroči poletni sezoni. Po tovarnah neznosna vročina, doma v hišah soparno, tako da celi teden človek ne more najti pravega mesta. Da se tudi ob nedeljah ne pečemo in dolgočasimo doma, nam je na razpolago bogata sezona piknikov. Na pikniku se človek odpočije v senci košatih dreves, se pogovori z znanci in prijatelji ter si obenem pokrepča dušo in telo.

Tudi slov. sam. društvo "Domovina" je sklenilo, da napravi tak piknik dne 7. julija v Hopocan Garden na koncu West Hopocan Ave. Za ta dan uljudno vabimo vsa društva kakor tudi posameznike iz Barbertona in okolice, da nas v kolikor mogoče v velikem številu obiščejo. Da bo za vse kar najboljše preskrbljeno, bo vsestransko poskrbel odbor. Da bo udeležba kar največja in uspeh tempopolnejši, je društvo nabavilo krasen gramofon. Ta gramofon bo dobil eden najbolj srečnih posetnikov popolnoma zastonj.

Vstopnina je 25c. Pridite vsi! Nobenemu ne bo žal.

Slov. sam. društvo "Domovina" je na zadnji seji sklenilo, da opusti pristopnino v svrho agitacije za nove člane za pet mesecev. Sedaj se ne zahteva nobene pristopnine za prosilce med 16. in 25. letom, od 25. do 45. leta pa plača vsak polovično pristopnino. Da so mesečni prispevki zelo nizki, že itak vsak vse.

Toraj rojaki in rojakinje, poslužite se lepe prilike in pristopite v društvo "Domovina".

Članstvo se pa prosi, da se udeleži prihodnje seje v kar največjem številu. Imamo za rešiti več važnih stvari. Obenem boste slišali šestmesečno finančno poročilo.

Prošeni ste tudi, da vsak dobi vsaj po enega kandidata, da ga predlaga na prihodnji seji.

Joseph Hiti,
predsednik Sl. sam. dr. 'Domovina'.

Gowanda, N. Y.

Iz naše slovenske naselbine se malo kdaj vidi dopis v listu "Glas Naroda". Nihče ne poroča, kako se kaj giblje naše življenje. Iz vseh držav Unije so dopisi v listu, od vsepovsod, kjerkoli je naseljen naš narod v tem novem svetu, le od nas ni že precej časa nič. Vsi molčimo, kakor sv. Petra zvon na Dunaju, ki se vsako leto le enkrat oglasi.

Z delom gre še precej povoljno kdor si želi v potu svojega obraza služiti kruh. Plača ni, kakor bi morala biti. Vreme imamo pa tako, da bi se človek kar na solncu spekel, če bi bil dan za dnem pod njem. Čudno vendarle. Nekaj časa deževje, drugič pa taka vročina in suša. Da pa ne bodo ljudje mislili, da smo Slovenci v Gowandi šli po gobe, se hočem zopet malo oglasit.

Kar se tiče podpornih društev, mislim, da vsa tri dobro napredujejo. S. N. Dom pa tudi počasi. Dne 2. junija je bil piknik v korist Doma, kateri je še precej povoljno izpadel, če pomislimo, kakšno vreme smo imeli. (Jaz bi bil šel najraje drva nabirat, pa ogenj kurit).

Zato je pa odbor S. N. Doma sklenil, da se vrši prihodnji piknik na navadnih prostorih dne 4. julija. Upamo, da nam bodo vremenski bogovi za ta dan bolj milostni, zato vabimo Slovence, Hrvate in Srbe, od blizu in daleč, da nas v obilnem številu posetijo. Zabave bo dovolj za vsakega. Za plesaželjne dobra godba, — za vsestransko postrežbo vam jamči direktorij S. N. Doma.

Pričetek ob 2. uri popoldne, pa zvečer dokler bo katerega volja.

Torej na svidenje dne 4. julija v senci. J. Matekovich.

Peter Zgaga

Moji načrti.

Dobil sem drobno, rožnato, dišeče pisemce sledeče vsebine, brez podpisa, seveda:

Dragi Zgaga:

Zadnjič si bil v svoji koloni omenil, da se nameravaš podati v stari kraj. Povej, kakšno bo tisto tvoje potovanje. Jaz bi tako rada potovala s teboj.

Tvoja prijateljica.

*

Hm ne vem, kako bi rekel. Nekoj načrtov že imam, pa bi bilo nemara nekoliko prezgodaj, da jih razkrijem že zdaj.

Po mojem mnenju bi bilo takole najboljše:

— Ko se bo priglasilo zadostno število potnikov — sami gadje morajo biti — se bomo začeli pogajati s kompanijami, če nas bo sploh hotela kaka prevzeti in prevesti onstran velike luže.

Jaz bi rekel, da bi se podali na Francosko, če pa ti, Tine, Pepe ali Janez, kaj drugega predlagaš, je seveda tvoja stvar. Večina bo zmagala.

Kajti tudi cenjene gospe soproge bodo zato, da se vrši izlet na Francosko. Marsikatera je namreč videla na svojem potovanju v Ameriko na parniku francoskega kelnarja, s črnimi muštacami in s poliranimi lasmi ter si je spomin nanj tako globoko vsadila v srce, da ga še danes ne more pozabiti.

Cenjena gospa soproga je medtem lahko že mati sedmih ali osmih otrok, kelnarju je pa tudi že začela iz ušes dlaka poganjati, toda nič za to: prva ljubezen ima najbolj globoke korenine. Prva ljubezen je zlomek in pol.

Sploh pa, če človek o ljubezni čita, mu morajo zaliti solze oči. Kako britko sem naprimer jaz jokal, ko sem čital pretresljivo in skoro napolkrvavo storjo o Henningu in Josti in o stricu Rajnerju ter o hudobni — fej jo bodi — o hudobni grofici Gerlindi.

Kako se je solzila uboga Josta, kako se je butal z glavo ob zid mladi Henning in kako je stric Rajner zadevo junaško prenašal. Pa se je nazadnje vse zlepa razšlo.

O, ti uboga Josta, kako se mi smiliš, ker je nista ubrala s Henningom čez tri gore in tri vode ter pustila stricu Rajnerju Amerikanko, da bi mu ona dala po duši.

Gerlindo bom pa jaz sfiskal, ko pridem v stari kraj, če se ni medtem že požrla od same nevoljivosti

Poznamo mi take babe.

Pa kam sem zašel, oprosti mi, draga čitateljica. Toda ne morem drugače.

Malo ljubezni je treba vplesti, da ni preveč dolgočasno in da bo včasi tudi kaka ženska pogledala v to mojo revno kolono.

Saj veste, da se ženske samo za ljubezen zanimajo in hočejo, da bi jih kdo neprestano objemal, jih cmokal po obrazu, s poljubi cmokal po obrazu, seveda, ter se tresel kot šiba na vodi in jecljaje govoril: — O, moja Josta, o moja Josta!

Vse ženske seveda niso Joste. Nekatere pravijo: — Bom kar mater poklicala!

Take niso najhujše, ker je mati ponavadi predaleč, da bi jo slišala.

Nekatere pravijo: — Bom kar policmana poklicala!

Take so hujše. In če je policman v bližini, ga res pokličejo, zato ker je policman ponavadi za pol glave ali pa za celo glavo večji, kot si ti, dragi rojak.

V takem slučaju je treba bežati, da ne prideš navzkriž z ljubeznijo in postavo.

Razložiti in raztolmačiti sem ho tel načrte mojega oziroma našega potovanja v stari kraj.

Kakor sem že omenil, nimam proti ženskam absolutno nobenega predsodka. Odkar so se cerkveni očetje ne vem na katerem cerkvenem koncilju prerekali in slednjič s par glasov večine ugotovili, da ima ženska dušo, je tudi ženska božji dar in božji stvor ter po vsej pravici zasluži, da jo moški od samega veselja poljubi in objame.

Če jo hoče seveda, če ne, pa v naši govorici precej pošastno, toda ničesar hudega sluteč reče: — Mejkršenvavduš, kaj je pa z večerjo, Marjanca?

Toda nikar se ne razburjaj, draga prijateljica, ker me je zopet zaneslo iz tira.

Ne vem, kaj je vzrok, da mi danes ni dano govoriti o mojih načrtih, kajti kolone je konec.

No, bom pa jutri nadaljeval.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ROMANUS:

G. MIŠKO JE IZGUBIL DESET TISOČ MARK

G. Miško je izgubil deset tisoč mark.

V času od polneva do večera.

Na cesti nekje. Z denarnico vred. — Denar je izgubljen. — G. Miško se je boječe vračal domov.

"Kaj ti je?" ga je vprašala nezaupno še dokaj mlada Ksenija, že petnajst let spremljevalka njegovega življenja, ko je opazila obupen izraz v očeh svojega soproga.

Gosp. Miško ji je pojasnil težko nesrečo.

"Kaj?! Deset tisoč mark si izgubil?? — Ha! To bi se bilo moralo meni zgoditi! Kaj bi mi bil ti na to rekel? Kako more kdo sploh kaj izgubiti? — Še nikdar nisem ničesar izgubila."

"Pač. Svoj dežnik."

"Koliko je bil pa vreden? Štiri marke štirideset fenigov. Sicer sem ga pa itak kmalu nato našla."

"Morda pridem tudi jaz zopet do svojega denarja."

"Ti tepček, ti! Ne malo neumen bi moral biti tisti, ki bi ti ga prinesel. Ko bi ga jaz našla — ga ne bi videl nikdar več."

"To bi bila tatvina."

"Tatvina? Deset tisoč mark ni tatvina. Ako ukradeš klobaso, to je tatvina. Ali, ako si pridržiš tuj dežnik. Ampak tako vsoto najti?"

"Obljubil bom visoko nagrado. Tisoč mark poštenem najditelju. Za tisoč mark se izplača ostati pošten."

Gosp. Miško je šel na upravo lista in naročil oglas. Tisoč mark!

Že proti večeru je zazvonil telefon.

"Je tam gosp. Miško?"

"Da. Želite?"

"Denar sem našel."

"Denar?! Vi? — Človek božji. — Plemeniti, pošteni mož! — Kdaj naj vas pričakujem?' '

"Ako želite, sem tekom pol ure pri vas."

"Pridite! Pričakujem vas. Pripravila bova z ženo dobro večerjo. Pripeljite tudi gospo soprogo s seboj."

"Zelo rad — toda — jo,...." je jecljal glas iz slušala.

"Kaj pa?"

"Sem priprost delavec. In moja žena je bolna — zelo bolna."

"Ah, škoda, res, škoda! Pridite pa vkljub temu. Ne bomo vas dolgo zadrževali. Vaša gospa soproga ne sme radi naju ostati dolgo brez postrežbe. Pridite sam, opravili bomo hitro, zelo hitro."

"V dvajsetih minutah bom pri vas.' '

"Kaj praviš ti na to,' je rekel gospod Miško, se postavil pred svojo ženo ter ji zmagoslavno pogledal v njene ljubke, črne oči.

"Moj Bog! To je vendar samoobsebi umevno, da si nesmemo prilastiti tujega denarja. Saj se vendar spodobi, da ga vrne, ako ni njegov."

"Kaj veš? Ako bi mu ne bil obljubil tako visoke nagrade ....

"Ti si torej res pripravljen dati mu tisoč mark? Pomisli, on je vendar samo navaden delavec. Čemu sploh potrebuje tisoč mark?"

"Obljubil sem."

"Neumnost.To si storil v hipni razburjenosti. To ne drži. To je prazna obljuba. Tega ne smeva storiti. Že radi delavca samega ne. Zanemaril se bo s tolikim denarjem. Zapil jih bo in namesto, da bi delal, bo pijančeval. Poleg tega je njegova žena bolna. Najina dolžnost je, da mu ne dava denarja."

"Prav imaš. Dal mu bom samo pet sto mark."

"Še to je preveč. Če se napije in pride slučajno pod avto, boš ti njegov morilec. Celo življenje te bo pekla vest radi tega."

"Morda tri sto?"

"Tri sto mark? Če dobi vsak dan tri sto mark, znese to na mesec devet tisoč. — Kam pridemo, če bo pri nas vsak delavec zaslužil mesečno devet tisoč mark?"

"Imaš prav. To bi bila potrata narodnega gospodarstva. Dajva mu sto mark."

"Ako boš za vsakim človekom metal sto mark meni nič, tebi nič, lahko že sedaj prodava hišo in posestvo in greva beračiti. Petdeset mark mislim, da bo zadostovalo."

"Drobiža je tudi to že precej."

"Vkljub temu. Svoji ženi bo lahko kupil ducat svilenih nogavic."

"Svilene nogavice? In kar cel ducat? Še tebi ne kupim nikdar toliko naenkrat. Dal mu bom dvajset mark in stvar bo v redu."

Končno je odločila gospa Ksenija:

"Morda sploh ne bo hotel denarja. So ljudje, ki se sramujejo sprejeti denar za izvrševanje svoje dolžnosti. Morda mu bo bolj ugajalo, ako mu dam kakšno staro suknjo, tisto tvojo, katere ni hotel starinar vzeti, ali pa dam svoj predlanski klobuk za njegovo ženo. Morda pa bo s čašo dobrega vina še najbolj zadovoljen."

"Morda,' je pritrdil g. Miško modrosti svoje žene. "Ampak ne tistega z modro etiketo. Prinesi tistega, ki je v desnem kotu, za eno marko petdeset fenigov; ta je ravno tako dober.'

Zazvonilo je.

"Je že tukaj!"

Pa ga še ni bilo. Le telefon je zopet zvonil.

"Halo! Tukaj Miško. Kdo tam?"

"Ah, samo jaz sem, gospod Miško, pošteni najditelj," je žalostno govoril glas iz telefona.

"Kaj se je zgodilo!?"

"Hudo, strašno hudo...."

"Oprostite. Premislil sem se, spoštovani gospod. Rajši bom denar obdržal. Tisoč mark je lepa vsota, toda deset tisoč je več. In veste"— tu je postal glas še bolj žalosten, skoro jokajoč — "ravnokar mi je žena umrla. Predno bom našel drugo, mi niti deset tisoč mark ne bo zadostovalo."

ZDRAVNIK OSUMLJEN ZASTRUPLENJA

Sodišče v Bonnu se peča te dni z afero, pri kateri gre za zastrupljenje ali pa za histerično osveto nad zdravnikom. Zdravnik Peter Richter iz Glesa na Reni se je seznanil pred leti z lepo hčerko bonnskega draguljarja Katarino Mertens. Ker je živela Mertensova v nesrečnem zakonu, se je kmalu razvilo med njima ljubavno razmerje. Lepa gospa se je v zdravnika do ušes zaljubila. Kmalu sta se zakonca Mertens ločila. K razpravi v zadevi ločitve zakona je bil povabljen tudi dr. Richter, ki j epod prisego izjavil, da ni imel ljubavnega razmerja z Mertensovo. Splošno je pa prevladovalo mnenje, da je Richter krivo prisegel. Toda Mertensova ni dočakala poroke z zdravnikom. Zdravnik je namreč poroko odlašal in njegovo srce se je tako ohladilo, da mu je Mertensova opetovano namignila, da ga ovadi zaradi krive prisege.

Lani 1. decembra je posetil dr Richter Mertensovo na domu, hoteč spraviti to mučno zadevo s sveta. Po njegovem odhodu je planila Mertensova na cesto in kričala, da je zastrupljena. Stražnik jo je odvedel na policijo, kjer je izjavila, da ji je dal dr. Richter zastrupljeno žemljo. Mertensovo so poslali na kliniko, ker so bili zdravniki mnenja, da imajo opraviti s histerično žensko. Zato so jo poslali na opazovalnico.

Kmalu se je pripeljal dr. Richter z avtomobilom v bolnico, toda Mertensova ga ni hotela pustiti k sebi. Strežnico je prosilo, naj ji prinese papir in črnilo, da napiše pismo. Na en strani pisma dolži zdravnika, da jo je zastrupil, na drugi strani je pa napisala naslov državnega pravdnika von Wersch. Ta čas se je njeno stanje poslabšalo in čez nekaj ur je umrla. Pri obdukciji niso našli ničesar, kar bi pričalo o zastrupljenju. Truplo so pokopali, ker so se pa pojavili pomisleki glede izida obdukcije, so čez nekaj dni truplo odkopali in pri ponovni obdukciji so zdravniki ugotovili sledove strofantina. Na podlagi tega so dr. Richterja aretirali in zaslišali. Izjavil je, da je kupil strofantin v zdravstvene svrhe in da ga je iz aktovke izgubil. Ker je bila Mertensova pred poroko z draguljarjem strežnica, ni izključeno, da je poznala strofantin in da ga je vzela zdravniku iz aktovke in ter se zastrupila, da bi se nezvestemu ljubčku osvetila. Sodišče je povabilo k razpravi nad 100 prič.

SPOR RADI PEPELA MRLIČA.

V Pragi je prišlo do čudnega spora med židovsko občino in ministrstvom za vere. Preteklo leto je umrl igralec Oscar Egerer, ki je v oporoki izrazil željo, da ga po smrti sežgo. Njegovi rojaki so to tudi storili; ko so pa hoteli položiti urno s pepelom v rodbinsko grobnico, je židovska občina odrekla dovoljenje in tako je prišlo do spora, ki je bil še-le te dni rešen.

Sorodniki pokojnega so se pritožili na ministrstvo za vere, židovska občina pa je dokazovala, da je proti ritualnim predpisom, če se truplo žida sežge, in zato ne more dopustiti, da bi se pepel pokojnika shranil na židovskem pokopališču. Sedaj pa je ministrstvo za vere ugodilo prošnji sorodnikov in zavrnilo pritožbo židovske občine.

"GLAS NARODA"I NAROČAJTE SE NA

MISS LIESL GOLDARBEITER

Ta mlada Dunajčanka je bila na lepotni tekmi, ki se je vršila v Galvestonu, Tex., proglašena za "Miss Universe" — za najkrasnejšo žensko na svetu.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Samomor 80-letne starke.

V Sremski Mitrovici se je usmrtila 80-letna Julijana Jurčanski. Stanovala je v svoji hiši sama. Dopoldne se je preoblekla v praznično obleko ter šla na vrt, kjer je skočila v globok vodnjak. Potegnili so ja iz vode že mrtvo.

Starka je bila do zadnjega vesela in zadovoljna, pred dnevi je pa postala apatična in je izjavila, da se je naveličala življenja.

Prva žrtev pri Mitrovici.

Iz Sremske Mitrovice poročajo, da je Sava te dni zahtevala svojo prvo letošnjo žrtev 16-letnega kovaškega učenca, ki se je kopal v reki, in je utonil, ker ni znal plavati.

Njegovi tovariši so pobegnili, ko so videli, da se fant potaplja. Neki kopalec je dečka potegnil iz Save že mrtvega.

Draga ljubezen.

Iz Zagreba poročajo o veliki smoli ameriškega izseljenca Stjepana Čandriliča, ki se je pred dnevi hotel vrniti v Ameriko. V vlaku je spoznal žensko, ki ga je peljala v neko zagrebško prenočišče. Fant je ostal z deklino, ko se je pa zjutraj zbudil, je opazil, da je ženska izginila z njo pa tudi 300 dolarjev, ki jih je vzel s seboj na potovanje. Policija je kmalu našla tatico, neko Pepico Pimper, ki je bila že kaznovana zaradi nemoralnega življenja in iz Zagreba izgnana. Pepica se je zagovarjala, da je bila prepričana, da je vzela tri bankovce po 1 dolar kot plačilo. Denar je dala gospodinji, ta je pa dolarje izročila svojemu ljubimcu Nikoli Pivaru ki jih je izmenjal in zapil v družbi svojih prijateljev. Nato se odpeljal z dvema natakaricama v Krapinske toplice in se nekaj dni dobro zabaval.

Policija je našla pri njem samo še 700 Din., nad 9 tisoč Din. je pa zapravil v družbi veselih žensk in prijateljev.

Obsodba morilca popa Nenadiča.

Iz Plevlja poročajo, da je bila razglašena obsodba proti morilcem popa Nenadiča. Bivši srezki poglavar Jugo Damjanovič je bil obsojen na 20 let ječe. Sodišče ni upoštevalo nikakih olajševalnih okolnosti. Njegov pisar Dile Kneževič je obsojen ravno tako na 20 let ječe. Pri Boži in Manojlu Kneževiču se je upoštevalo, da sta priznala svoje dejanje in sta se lepo vedla, zato sta bila obsojena vsak na 10 let ječe.

Velike izgube trgovcev z žitom.

Iz Sombora poročajo, da so nekateri špekulanti z žitom iz Sombora in okolice na borzah v Budimšti in Chicagu izgubili težke tisočake. To so večinoma bogati zasebniki Lani so na istih borzah zaslužili milijone kar jih je zapeljalo, da so letos kupčevali za večje cene, kakor so notirale na borzah. Sledila je pa katastrofalna baisse in špekulanti so bili prisiljeni prodajati žito pod ceno. Tako so mnogi izgubili in nekateri stoje pred popolnom finančnim polomom.

Črnogorska osveta.

S Cetinja poročajo, da sta se spila vojaška mojstra Nikola in Ilija. Med propirom je Ilija težko užalil Nikolo. Še težje kakor sam Nikola, je pa žalitev prenašala njegova žena, ki je moža hujskala, naj se osveti. Nikola je šel v gostilno in se napil, nato se je pa spravil nad žaljivca ter štirikrat ustrelil nanj. Zadel ga je v glavo in v prsa. Težko ranjenega so Ilijo prepeljali v bolnico. Nikola se je pa sam javil vojaškemu avditorju.

Velik požar pri Karlovcu.

Na Borlinu pri Karlovcu je nastal velik požar na posestvu gostilničarja Josipa Tropčiča. Požar so Karlovčani opazili kasno in so prihiteli na pomoč, ko je bila niša že v plamenih. Gostilničar in njegova žena sta trdno spala in so ju prebudili šele gasilci. Po stopnicah ju ni bilo mogoče več rešiti, zato so ju spustili po lestvi skozi okno na tla, kar je bilo zelo težko, ker sta oba izredno debela. Požar se je posrečilo proti jutru pogasiti.

Škodo cenijo na 300 tisoč dinarjev. Gostilničarju je zgorelo tudi 16,000 dinarjev bankovcev. Denar je pripravil za vino, ki ga je nameraval kupiti.

Požar je bil podtaknjen in orožniki iščejo požigalca.

Vohunski proces pred državnim sodiščem.

Iz Beograda poročajo, da se je vršila pred državnim sodiščem razprava proti Mt. Fejiru, ki je bil obtožen vohunstva v korist Madžarske. Obtožnica pravi, da je Fejir bival v Segedinu, kjer je stopil v stik z madžarskimi vojaškimi oblastmi, ki so ga poslale nazaj v jug. državo, da ugotovi, s kolikimi letali razpolaga jug. armada v Novem Sadu in dobi informacije o številu hangarjev, o tipih letal in njih konstruciji, oboroženosti in nosljivosti. Obtoženec je vse tajil in trdil, da je šel na Madžarsko, da bi videl svojo bolno mater. V Segedinu so ga Madžari ujeli in zaprli ter ga izpustili pod pogojem, da vohuni proti jug. državi. On je nato pristal ter se vrnil v Novi Sad ter se nastanil v hotelu "Solun". Lastnik hotela, ki je tudi Madžar, ga je ovadil jug. oblastim kot vohuna. Hotelič Dračkovič je kot priča izjavil, da je obtoženec prišel k njemu in ga prosil, naj ga seznani s kakim narednikom letališča, ki bi mu mogel dati potrebne podatke. Hotelirju je obljubil 2000 dinarjev, narednik pa 20,000 dinarjev in 100 dinarjev je dal takoj na račun.

Fejir je bil obsojen na 3 leta ječe zaradi vohunstva.

Senzacija Koprivniške bolnice.

Iz Koprivnice poročajo, da je prišla v tamošnjo bolnico Jelena Živković, žena rudarja iz Subotice pri Rasinji. Bila je nosna in se je nadejala kmalu poroda. Res je rodila trojčke, in sicer vse tri moškega spola, ki so zdravi in normalno razviti. Tudi mati je zdrava.

Trojčkov v tej bolnici še ni rodila nobena mati in razumljivo je, da je dogodek vzbudil v bolnici pravcato senzacijo.

Oče trojčkov je siromašen rudar.

Duhovi so ga preganjali.

Iz Vinkovcev javljajo, da so našli v bližnji vasi Martincih v skednju obešenega 60-letnega hlapca Ivana Bote. Pred leti se mu je nenadoma zmešalo. Imel je fiksno idejo, da ga preganjajo duhovi. Včasih se je celo pretepel z njimi. Mahal je po zraku s sekiro in streljal v zrak s samokresom. Take napade je dobival vedno češče in pred kratkim so ga zaprli v sobo, ker je postal nevaren svojim sosedom. 13. junija je Bote pobegnil iz sobe ter se v bližnjem skednju obesil.

Velik požar pri Ogulinu.

14. junija je nastal v Mihajlović selu pri Ogulinu velik požar, ki je uničil tri hiše, tri gospodarska poslopja in tri skednje zadruge Stipe, Joze in Ivana Mihajloviča. Vse je pogorelo do tal. Požar je nastal ko ni bilo nikogar doma razen 60. letnega Stipe, ki je spal. Požar je prva opazila neka soseda, ki je zbudila najprvo Stipo. Plameni so že objemali streho. Starec je začel najprej reševati živino v hlevu. Ko je rešil prva dva vola in se vrnil še po krave, je bilo v hlevu že toliko dima, da se je starec onesvestil in so ga komaj rešili. Stipe je dobil težke opekline po telesu. Med tem so krave in ovce v hlevu zgorele. Vneli sta se tudi sosednji hiši Joze in Ivana Mihajloviča. Rešili so živino iz hlevov, hiša z vsem pohištvem je pa pogorela. V plamenih je bilo kar 9 poslopij. Ogenj se je hitro širil, ker so bile hiše iz suhega lesa.

Škodo cenijo na 300,000 dinarjev. Pogorelci niso bili zavarovani.

Sumljivi golobi pismonoše.

Iz Splita poročajo, da je seljak Martin Car iz Podstrane pri Splitu ujel na svojem dvorišču goloba pismonošo. Oddal ga je splitski policiji, ker je bilo po znakih, ki jih je imel na nogah sklepati, da je v službi neke tuje države. Znaki pričajo, da je golob last neke sosednje prekomorske države. Na eni nogi ima žival prstan iz aluminija in na drugi pa gumijast obroček s službeno številko in znamenjem.

Ugotovljeno je, da so zadnje čase ujeli v okolici Splita že 10 golobov iz iste države.

Letalska nezgoda majorja Uzelaca.

Iz Novega Sada poročajo podrobnosti o letalski nesreči, ki se je pripetila pretekle dni med Slavonskim Brodom in Bosan. Gradiško. Letalski major Teo Uzelac je odletel v v letalu tipa Devoiten iz Novega Sada proti Zagrebu. Kot orijentacija mu je služila Sava. Med Slav. Brodom in Bosansko Gradiško je pa izgubil orijentacijo in je moral pristati zaradi pomanjkanja bencina. Pri pristajanju je letalo zadelo v griček in se popolnoma razbilo. Major je padel iz letala in dobil je lažje poškodbe na glavi in nogah. Prvo pomoč so mu nudili poljski delavci, ki so bili zaposleni v bližini. Majorja so prepeljali v bolnico v Novem Sadu.

Delavec rešil tovariše.

V Apatinu se je pripetila nesreča, pri kateri je delavec, ki se je žrtvoval, rešil življenje svojim trem tovarišem. Podjetnik Martin Wilpert zida monumentalni mavzolej rodbine Speiser, ki je naročila več stotov težke marmonske plošče naravnost iz Carrare. Ko so delavci dvigali 20 stotov težak kamen, se je pripetila nesreča. Delo je vodil delovodja Jožef Ružička. Ko je bil kamen v višini 3 m je skočila veriga škripca s kolesa in kamen se je nagnil ter bi strl tri delavce, če bi Ružička ne prijel za verigo in opozoril delavcev na nevarnost. Delavci so se pravočasno umaknili. Ružički je pa veriga odrezala tri prste. Odpeljali so ga nezavestnega v bolnico.

Cigani povzročili težko avtomobilsko nesrečo.

Pred dnevi se je pripetila v Mokrem Logu pri Beogradu težka avtomobilska nesreča. V velikem potniškem avtomobilu, ki ga je šofiral šofer Milan Milanović so se peljali industrijalec Mhajlović iz Smedereva, Mirko Erberger iz Beograda, šoferjev prijatelj Vlada Andželković ter trije cigani. Avto je drvel z veliko brzino ter se nenadoma prevrnil v jarek. Mihajlović in Andželković sta obležala na mestu mrtva, šoferja in Erbergerja so pa prepeljali v nezavestna v beograjsko bolnico.

Zagonetka pa je, kaj se je zgodilo s tremi cigani muzikanti. Ali so skočili pred nesrečo iz avta ali so ostali pri nesreči nepoškodvani? Izginili so in nihče jih ni več videl.

Policija jih zasleduje, ker se zdi, da so cigani oropali oba mtrva industrijca in da so povzročili tudi avtomobilsko nesrečo.

Ostal bo živ s prestreljenimi možgani.

Iz Zagreba poročajo, da tamošnje zdravnike zelo zanima slučaj ruskega inženirja Aleksandra Borisova, ki je streljal na redarja in si nato pognal kroglo v glavo.

Pred dnevi so časopisi poročali, da Borisov že umira in pričakovali so vsak čah katastrofo. Te dni se je pa inženirjevo stanje na veliko začudenje vseh zdravnikov nenadoma obrnilo na bolje. Rana na glavi mu več ne krvavi in bolnik se je zavedel ter se smejal in rekel, da mu je vseeno ali ostane živ ali

Koncem junija t. l. bomo prvič pripisali vlogam pri nas obresti za pol leta po

4½%

Ker bomo obrestovali vloge, ki jih prejmemo do vštevši 12. julija t. l. že od prvega julija naprej, vabimo zlasti one rojake, ki še nimajo naše vložne knjižice, da si jo preskrbe tekom te ugodne prilike. Nadaljnje vloge se obrestujejo od prvega v mesecu po vlogi.

Varnost denarja je vsakemu zagotovljena, naša postrežba je v popolno zadovoljnost posameznikov.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Izlet pod osebnim vodstvom

Ako niste še določili dneva odhoda na obisk sorodnikov v starem kraju, se odločite za

26. JULIJA, 1929

s parnikom

"ILE DE FRANCE"

francoske družbe. Ta je splošno poznan radi komodnosti, hitrosti ter uljudnosti in postrežbe.

Izlet bo vodil zopet osebno naš uradnik —

Mr. JOHN KREČIČ

Njegove izkušnje pri našem potniškem oddelku Vam jamčijo za udobnost in brezskrbno potovanje.

Za ta izlet pričakujemo velikega števila potnikov. Priporočamo torej vsakemu, da se čim prej oglasi in si tako zagotovi dober prostor.

Glede nabave potnih listov, vizejev, permitov itd. pišite na domačo

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Rdeče rože.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Potegnila je Henninga, povsem neženirano, v neki prijetni kotiček med kaminom ter oknom. Henning se je nato izpovedal glede vsega, kar se je zgodilo izza časa, ko je zopet videl Josto kot nevesto svojega brata. Ničesar ji ni zamolčal. Gladys je pozorno poslušala ter postala le nekoliko bleda, ko je govoril o svoji ljubezni do Joste ter o tem, kar vse je že pretrpel. Ko je končal, je globoko vzdihnila ter rekla pritajeno:

— O, kako moram zavidati svojo sestro za toliko ljubezni! Meni je v resnici žal, grof Henning, ker bosta sedaj srečna Rajner in Josta. Vi morate biti tega zelo žalostni!

Henning se je ozrl v njen mehki, mladostni obraz ter jo prijel zopet za roki.

— Gladys, vi veste, da ste zela podobna svoji sestri, kaj ne?

Ona je prikimala.

— Da, to vem.

On je globoko vzdihnil ter se sklonil naprej, da ji lahko boljše pogleda v obraz.

— Če vam sedaj rečem, Gladys, da me edinole vi lahko ozdravite od moje ljubezni do Joste ter sem videl v vas svojo odrešiteljico, še predno je Josta zapustila svojega moža — kaj bi odgovorili na to?

Temna rdečica je oblila njen obraz.

— Jaz ne vem.

Potegnil je njeno roko tesneje k sebi.

— Vi ste edino žensko bitje, katero morem ljubiti po Josti. Ali hočete postati moja žena, Gladys, ali mi močete pomagati, da postanem srečen brez vsake krivde? Ali ste mi lahko dobra, Gladys?

Ona je zrla nanj dolgo časa, z velikimi, resnimi očmi. Nato pa je priplaval dražesten usmev krog njenih ustnic in rekla je:

— Jaz nimam nobenega srca več. Svoje srce sem poklonila mlademu častniku, ki me je videl v Berlinu ter mi rekel: — Josta, draga Josta! Temu možu ostane moje srce, — za vedno, — kajti jaz ga ne morem vzeti nazaj!

Tedaj je omahnil Henning pred njo na kolena ter skril svoj obraz v njenem naročju.

— Gladys, — draga, sladka Gladys!

Gladys ga je pobožala po laseh in njene oči so se orosile.

— O, to mi ugaja dosti boljše. Pomagala ti bom, da bo tvoje srce pripadalo le meni!

Objel jo je ter pritisnil na svoje srce. Njegovi ustnici sta se kot žejni pritisnili na njeni. Globok vzdih se je izvil iz njegovih prsi. Čutil je, da okrava. Nova ljubezen do Gladys ga je ozdravila za vse čase njegove nesrečne ljubezni do Joste.

Gladys pa je imela pogum za srečo. Ni se obotavljala, pač pa mirno počivala na njegovem srcu. Še dolgo časa je sedela ob njegovi strani, kajti morala sta si dosti pripovedovati, — in tudi objemati. Poljubi pa so postajali vedno bolj vroči in odmori med njimi vedno bolj krajši.

*

Josta je sedela, zamišljena, ob kaminu, ko jo je Gladys zapustila. Ko so se kmalu nato vrata zopet odprla, ni niti dvignila oči, ker je domnevala, da se je vrnila Gladys.

— No, Gladys, ali ti je je Maggie pravilno naredila obleko? — je vprašala, kot prebujena iz sanj.

— Dobila pa ni nobenega odgovora. Presenečena se je obrnila. Tedaj pa je prebledela ter se vzravnala v stolu.

— Rajner! — se je izvil vzklik iz njenih prsi. Iztegnila je roki, kot da se hoče ubraniti prikazni.

Rajner pa je bil že ob njeni strani ter jo prijel v svoji roki ter pritisnil na svoje burno utripajoče srce.

— Josta moja Josta, — moja sladka ljuba ženica! Sedaj te končno držim! Nič več te ne izpustim, tudi če bi se porušil celi svet!

Kot vihar je izbruhnil iz njegovih prsi in držal jo je, kot da jo mora braniti pred vsemi sovražnimi oblastmi.

Ona je zrla, kot v snu, napol zavestna, k njemu ter se tresla v njegovih rokah. Njene ustnice so tvorile besede, vprašanja, a noben glas ni prišel preko njih.

Poln vroče ljubezni ji je pogledal globoko v oči.

— Jaz te ljubim, moja draga žena, — jaz te obožujem. Ali veš, koliko me je stalo, da sem te pustil stati pred seboj tako hladno ter ti celo dovoliti oditi? Kot mrzlica me je stresala in stisniti sem moral zobe ter si ponavljati? — Tu velja le njena sreča! Jaz se moram odreči! Ne, tiho bodi sedaj ter mi le dovoli, da gledam v tvoje prelestne oči!

Brez volje, kot ohromljena, je ležala v njegovem objemu ter ni vedela, kaj vse se je zgodilo ž njo. Njene oči so sicer žarele neverno v njegove, ki niso zrle vanjo na način stricev. Ko pa so se nato njegove ustnice dotaknile njenih, se je stresla in bilo ji je, kot da hoče izpustiti svojo dušo s tem prvim poljubom ljubezni, koje gorkota ni imela ničesar skupnega z njegovim drugačnim obnašanjem.

— Pusti naju umreti, Rajner, če je bil vse to le sen! — je šepetala ter se blaženo stresla.

— Nikak sen, Josta, ali ne čutiš, kako žare moji ustnici na tvojih?

Objela ga je krog vratu, kot da se boji, da ga bo zopet izgubila.

— Kako je to le mogoče, da me ti ljubiš, — tako ljubiš?

— In kako je le mogoče, da me moja Josta ljubi, — tako zelo ljubi? — O, moja hudobna Josta, ki je bila napram meni vedno tako hladna, da sem se bal prestrašiti jo s svojo smelostjo!

— Ti mi vendar nisi nikdar rekel, da me ljubiš. Ali naj ti jaz vsiljujem svojo ljubezen?

— Ker sem se bal, da boš zbežala od mene, če bi ti pokazal svojo ljubezen.

Še vedno je prisluškovala, kot napol v sanjah. Nato pa se je bojazljivo ozrla vanj.

— A ona druga, — Rajner, — ti ljubiš vendar veliko vojvodinjo?

— Ali to še vedno veruješ, ti sladka norica? Poglej me, — prav naravnost v srce! Kdo prebiva tam? Le ti, moja sladka ženica! Ono staro nagnenje je bilo že davno premagano, ko sem se potezal zate. Ali je sedaj rešen vsak dvom?

Ona je globoko vzdihnila.

— Povej mi le še, — kako je prišlo to, da si prišel danes k meni?

On jo je trdno pritisnil k sebi.

— Za to se zahvaliva Gladys in Henningu.

Skoro prešerna se je ozrla vanj.

— Najprvo mi daj poljub, prostovoljno, kot si mi ga dajala v sanjah.

Ozrla se je vanj. Globoko so se zapičile oči obeh drug v drugega in pod njegovim pogledom je vedno bolj zažarevala. Končno pa je objela njegovo glavo ter ga poljubila, plaho, a vendar vroče, kot je le kdaj poljubila kaka žena moža, kateremu je izročila svojo dušo.

On se je stresel od blaženosti ter pil ta poljub z posvečenjem. Nato pa jo je potegnil na divan ter ji pripovedoval, kako sta Gladys in Henning posegla v usodo obeh.

Ko je nato pripovedoval o njenem dnevniku, je postala rdeča kot piruh ter skrila svoj obraz na njegovih prsih.

— Ali si čital? Moj Bog, kaj si si moral misliti o meni?

On je dvignil njeno glavico ter ji pogledal globoko v oči.

— Ali mi zavidaš, da sem v polni meri prodrl v tvojo dušo ter se smel opajati na gotovosti, da me ljubiš?

Dolgo časa je zrla nanj. Nato pa je rekla pritajeno:

— Ne, tega ne morem. Nikdar več ne bom imela nikake skrivnosti pred teboj.

— Ali opraščaš Gladys in Henningu, da sta naju takorekoč prisilila k sreči?

Senca je pohitela preko njenega obraza.

— Jaz se jima moram zahvaliti, Rajner, in bom storila to prav iz srca. Henning, — vidiš, misel na njega pa ni me dela bolečine. Sedaj vem, kaj se pravi ljubiti ter ne biti zopet ljubljen....

— Bodi mirna, draga. Jaz upam, da bo za Henninga kmalu zdravilna medicina. Gladys je tako zelo podobna tebi, da jo hoče vprašati, če hoče postati njegova žena. Henning je z menoj tukaj ter je gotovo že spravil tvoj dnevnik na določeno mesto. Svoj dnevnik mi moraš podariti, moja sladka ženka. Od sedaj naprej moraš priti k meni, z vsem, kar razburja tvoje srce.

Tedaj se je prvikrat šegavo nasmehnila:

— Jaz le še ne vem, če boš tako potrpežljivo sprejel vase vse, kot moj dnevnik.

Ves očaran je poljubil ta smehljaj z njenih ust. Trajalo je dolgo, predno jo je zopet izpustil. Konečno pa je rekel:

— Sedaj pa morava poiskati Henninga ter Gladys.

Našla sta srečen, zaročen par. S tem je izginila še zadnja senca z obzorja Jostine sreče.

*

Še istega večera so se vrnili grof Rajner s svojo ženo, svakinjo ter svojim bratom v Namberg.

Maggie je sledila svoji gospodinji vsa vesela, da je našla njena Miss tako lepega ter odličnega ženina.

Grofica Gerlinda je slišala iz hiše za vdove, da se vozi mimo voz, vendar pa ni vrjela,. da sta se vrnila oba gospoda.

Na dotični večer ni šla več v grad. Poslala je svojo komornico, da izve, če sta se vrnila oba grofa. Izvedela je, da sta se oba gospoda vrnila a ni omenial ničesar o tem, da je prišla ž njim tudi grofica Josta.

Ko je šla Gerlinda dotičnega večera spat slabe volje, je pogledala še enkrat skozi okno, proti gradu. Čudila se je, da je vse tako razsvetljeno. Celo v sobah Joste je gorela luč. Brez razumevanja je skomignila z rameni. Nobena slutnja pa ji ni prišlia, da se je gospodinja vrnila v svoje stanovanje.

Naslednjega dne pa je smatrala vendar za potrebno, da pošlje služabnika še enkrat v grad. Sklenila je tudi zavžiti obed zopet v gradu. Upala je, da bo videla oba gospoda. Brez slutnje je stopila v obednico ter videla, da je bilo pripravljeno za pet oseb. Posebno se je tudi čudila krasno okrašeni mizi. Predno pa je mogla vprašati nekega služabnika glede tega, so se odprla vrata in noter je stopila Josta, ob strani Rajnerja.

Za njima pa sta prišla Gladys in Henning, — nič manj srečna in blesteča.

Bledega, zmedenega obraza je zrla Gerlinda na te štiri ljudi. Komaj je mogla ohraniti svojo zavest.

Rajner je hotel nastopiti zelo odločno proti Gerlindi, a Josta je prosila zanjo.

— Tega ne smeš storiti, Rajner. Gerlinda te ljubi in kar je storila, je storilo iz ljubosumnosti in ljubezni. Ti ji moraš prizanesti, kajti ona ni srečna ter bo še bolj nesrečna, ko bo našla, da sva se midva našla.

Josta je vsled tega sedaj prva stopila k Gerlindi ter ji ponudila svojo roko.

— Jaz sem se vrnila, Gerlinda, ker je med Rajnerjem ter menoj vse žopet dobro. Ti si bila v zmoti, ko si domnevala, da ljubim Henninga. Moje srce je pripado vedno le Rajnerju. Pa tudi naš ljubi Henning bo zopet srečen. Poglej, moja sestra Gladys, ki mi je tako podobna, je ozdravila njegovo srce ter hoče postati njegova žena. Ti vidiš pred seboj srečne ljudi, ki hočejo, da bi bila tudi sodeležna njih sreče. Daj mi roko, Gerlinda, sedaj ti hočem postati resnična prijateljica, če hočeš!

Gerlinda je poslušala vse to kot v mučnem snu. Besede Joste pa niso našle nobenega vstopa v njeno srce. Ona je pogledala na mlado ženo z neprikritim sovraštvom ter zavrnila njeno roko. Ko je nato Rajner objel svojo ženo, ga je oplazila z istim sovražnim pogledom. Njena ljubezen do njega, ki je bila vedno le egoistična, se je izpremenila v sovraštvo.

— Nočem motiti. Za vbogaime sem vedno preveč ponosna. Zdravstvujta!

— Oh, kakšna hudobna dama je to! Kako grdo je gledala mojo sestro, — je rekla Gladys nato.

— Ne, Gladys, to se ne bo več zgodilo, — je rekel Rajner.

— In sedaj se ne damo motiti še nadalje, — je rekel Henning. — Če se ne motim, ne bomo več srečali Gerlinde.

Takoj nato pa je prijel Gladys ter jo poljubil.

Grofica Gerlinda ni v resnici več motila obeh parov. Takoj naslednjega dne je odpotovala v St. Moritz, kot je sporočila Rajnerju v skrajno hladnem pismu. Poslovilen obisk pa si je prihranila.

*

O Velikonoči se je vršila poroka grofa Henninga z Gladys Waldow. Ob istem času je prišla brzojavka od grofice Gerlinde, ki je naznanila, da se je zaročila z bogatim baronom, ki je imel velika posestva v Šleziji.

S tem je bila grofica Gerlinda popolnoma odločena od Namberga. Hiša za vdove je stala zopet prazna.

V gradu Namberg pa je našla trajno bivališče. Kadarkoli je bilo mogoče je prišel grof Henning s svojo mlado ženo v Namberg. Resnično idealno razmerje je vladalo med štirimi ljudmi. Baronica Rittberg, je rekla svojemu možu o tem:

— Dietrich, kadar vidim namberška grofa s svojima krasnima ženama, ne vem, če naj se od veselja smejem ali jočem. Videti štiri lepa mlade ljudi v tako popolni harmboniji, je pravcata služba božja. Človek mora postati naravnost pobožen od same hvaležnosti, da je na svetu nekaj tako popolnega . . .

(K O N E C).

NAPOLEON I. KOT OTROK.

Nekoč je Napoleon pripovedoval sledečo zgodbo iz svoje mladosti:

"Spominjam se še vseh zgodb, s katerimi me je uspavala moja dojilja Saveria. Tako vem še, da mi je dejala neke noči, ko sem jo, mučen od nepremagljive nespečnosti, neprestano nadlegoval s svojimi vprašanji: Bodi vendar že miren, Nap; ko boš velik, ti bom podarila Korziko.

In Francije, te ne? sem vprašal nato. — Zaradi mene tudi Francijo! — In zakaj ne tudi vsega sveta? — Dobil ga boš, je odvrnila dojilja; več pa nikar ne zahtevaj! Zdi se mi skoraj, da si v stanu vreči s prestola samega Boga! — Z zadovoljivo mislijo. da bom kralj Korzike, Francije in vsega sveta, sem naposled zaspal".

NOVA IMENA MEST NA NORVEŠKEM.

Kakor javljajo iz norveške prestolnice je ondotni državni zbor sklenil, da se prekrsti mesto Drontneim v Nidaros kljub temu, da je proti novemu imenu pretestiralo vse drontheimsko prebivalstvo. Ko so v Drontheimu doznali za sklep parlamenta, so izbruhnile velike demonstracije. Baje obstoji tudi načrt za prekrstitev Bergena v Bjorgvin in Christiansanda v Storsand.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČ JI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

FIASKO ITALIANOV NA JEZERU NEMI

Ze od 20. oktobra lanskega leta črpajo štiri velike črpalke na električni pogod vodo iz jezera Nemi, v katerem so baje pokopane krasne ladje cesarja Caligule iz prve polovice 1. stoletja po Kristusu. Več elektrarn dobavlja brezplačno električni tok kot prostovoljno darilo Mussoliniju. Črpalke izčrpajo dnevno 120,000 kubičnih metrov vode, toda gladina jezera se zniža dnevno domaj za 5 cm. Zato ni čuda, da delo počasi napreduje in da Italijani s to akcijo niso zadovoljni. Še vedno ni znano, ali bodo najdbe na dnu jezeru vsaj deloma odtehtale ogromne stroške, ki jih imajo Italijani z osuševanjem jezera Nemi.

Potapljači, ki so skušali preiskati dno jezera, niso našli nič posebnega. Vse, kar so potapljači doslej spravili iz jezera. ne odgovarja niti tisočini stroškov, ki jih imajo Italijani z osuševanjem jezera. Da privabijo čim več tujcev k jezeru, so zgradili skozi močvirje cesto. Na bregu jezera Nemi so začeli graditi tudi muzej, v kterem hočejo shraniti vse, kar najdejo na dnu. Ni izključeno, da bodo doživeli Italijani z iskanjem Caligulovih ladij fijasko.

Grozen napad gobavcev na mesto.

Nedolgo se je primeril v Braziliji slučaj, ki spominja po svoji blazni grozotnosti in fantastiki na najbolj razvpita dela Dostojevskega ali E. A. Poe-a. Vendar pa gre tokrat za golo resnico.

V bližini mesta Sao Paulo, ki je s svojimi 900,000 prebivalci po velikosti tretje v južni Ameriki leži mestece Pindamouhangaba. Nedaleč tega kraja, v Bonsuccessu, se je bilo naselloi pred leti nekoliko gobavcev. Ker so meščani iz Pindamouhangaba skrbeli zanje, se začela njihova kolonija čimdalje bolj večati.

Toda gobavost — lepra — ne zaničuje le telesnega staničevja, tem več zamori tudi sleherno čustvo človečnosti. Gobavci goje, baš obratno kot svetopisemski Job, ki je še danes vzor vdanosti v voljo božjo, do vsega, kar ni gobavo smrtno sovraštvo.

Ljudi, ki jim pripeljejo hrano (obroženi so s puškami, da jih bolniki ne napadejo), obsipavajo z najostudnejšimi psovkami. Tistega ,ki je med njimi odpornejši bolezni ali v bolj začetnem štadiju, črte prav tako, kakor zdrave. Stepejo se za vsak koščék kruha, bližnjemu ne privoščijo niti trohice več, kot imajo sami.

Zadnje čase je prišel mednje bolnik, ki je bil zgovornejši od vseh drugih ter je neprestano predaval o bolezni ter njenem zdravljenju. Posebno je zbudila pozornost trditev, da se da bolezen omiliti na ta način, da vgrizne gobavec zdravega ter namaže s krvjo, ki se pocedi iz rane, bolne dele telesa.

Končno so se odločili gobavci za to sredstvo. Nekega dne se jih je zbralo celo četa, ki se je podala v Pindamouhangabo, kjer je nameravala ugrizniti vsakogar, ki bi ji prišel naproti. Bolniki so vdrli v kavarne, hotele, zasedli kinematografe, napolnili pivnice ter se podili po cestah, napadajoč zdrave in hoteč jih vgrizniti.

Meščani so bili sprva tako prevzeti od groze, da niso mogli ničesar ukreniti. Šele nekaj pogumnih študentov se je zbralo ter se vrglo s palicami in puškami na gobavce. Vendar do krvoprelitja ni prišlo. Bolniki so se morali kmalu umakniti premoči. Preklinjajoč in besno zaganjajoč se v napadalce, so se polagoma raztepli na vse strani.

Izven mesta pa jim je prišla v roke prva žrtev. Pred hišo se je igral otrok in nikogar ni bilo v bližini. Gobavci so ga napadli, nek besnež pa ga je pri tem ugriznil v lice.

Na vpitje nedolžne žrtve so pritekli sosedje ter iztrgali otroka iz rok pobesnelih. Nato so ga prepeljali v bolnico.

Po napadu so morali prebivalci Pindamouhangabe naročiti iz Sao Pavla cele zaloge desinfekcijskih sredstev. Razkužili so vse javne prostore; lope in lesene zgradbe pa so podrli ter jih nanovo postavili. Šele tedaj se je vrnil mir v mesto, ki je bilo prestalo toliko strahu.

ADVERTISE in "Glas Naroda"

DRAGOCEN NAKIT

Najnovejša slika vojvodinje Ahrenberg, ki je bila pred poroko princesa Hedviga de Ligne. Na sebi ima dragocen demantni nakit. Nekateri demanti v njem so tako veliki kot golobje jajce.

Kretanje parnikov — Shipping News

29. junija:
Berengaria, Cherbourg, Antwerpen
Mauretania, Cherbourg
New York, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg
Conte Grande, Napoli, Genova
Minnekahda, Boulogne sur Mer.

1. julija:
France, Havre

2. julija:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Ryndam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

3. julija:
Homeric, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen

4. julija:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg.
Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen

5. julija:
Ile de France, Havre
Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Augustus, Napoli, Genova

6. julija:
Minnewaska, Cherbourg
Arabic, Cherbourg, Antwerpen
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Republic, Cherbourg, Bremen

7. julija:
Aquitania, Cherbourg

9. julija:
Majestic, Cherbourg

11. julija:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg

12. julija:
Paris, Havre
Vulcania, Trst (Izlet)
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Volendam, Bouluogne sur Mer Rotterdam
Minnesota, Boulogne sur Mer

13. julija:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

15. julija:
Berengaria, Cherbourg

16. julija:
Karlsruhe, Boulogne sur Mer, Bremen
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

17. julija:
President Roosevelt Cherbourg, Bremen

18. julija:
Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen

19. julija:
France, Havre
Olympic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen

20. julija:
Minnetonka, Cherbourg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Conte Biancamano, Napoli, Genova

23. julija:
Berlin, Cherbourg, Bremen

24. julija:
Mauretania, Cherbourg
George Washington Cherbourg, Bremen

26. julija:
Ile de France, Havre (Glavni poletni izlet)
Homeric, Cherbourg
Bremen, Cherbourg, Bremen
New Amsterdam, Boulogne sur Mer
Roma, Napoli, Genova

27. julija:
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg
Minnekahda, Boulogne sur Mer

31. julija:
Dresden, Cherbourg, Bremen
America, Cherbourg, Bremen

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

FRANCE 1. julija; 19. julija (6 P. M.) (Ob polnoči)

ILE DE FRANCE 5. jul.; 26. jul. (Ob polnoči) (7. P. M.)

PARIS 12. julija; 2. augusta. (Ob polnoči)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo e v posebni kabini z vsemi modernimi udobnosti — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Naš novi naslov je:
216 W. 18. St., NEW YORK.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo, vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljani zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naselniškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prosilec osebno, bodisi v najbližji naselniški urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljeniška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21 leta ter ameriške državljanke svoje može s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslovanska kvota znaša še vedno 671 priseljencev letno. Do polovice te kvote so upravičeni starši ameriških državljanov, možje ameriških državljank. ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in poljedelci, oziroma žene in neporočeni otroci izpod 21 leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ne sprejema nikakih prošenj za ameriška vizeje

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street